

॥ ८४ ॥ ८५ ॥ विपाकंक्रमेणपुण्यपापयोःक्षयं तेनपुण्यद्रासहेतुःसुखंनेष्टव्यंपापद्रासहेतुर्दुःखंसोढव्यमितिभावः न्यायोयुक्तिः गुणाःशमादयस्तदुपेताः ॥ ८६ ॥ शुक्लाःहिंसाशून्यधर्मवन्तः सत्येब्रह्म मार्गे संविभक्तारःकुटुंबेषु ॥ ८७ ॥ श्रुतधनाःविद्याधनाः ॥ ८८ ॥ ८९ ॥ ९० ॥ एधंतेवर्द्धते ॥ ९१ ॥ नाभिमानःनिरभिमानः ॥ ९२ ॥ सतांपदंपदनीयंप्रार्थनीयं ॥ ९३ ॥ करुणाःकरुणावन्तश्चतेवेदनशीलाश्च

क्षमासत्यार्जवंशौचंसतामाचारदर्शनं ॥ सर्वभूतदयावंतोअहिंसानिरताःसदा ॥ ८४ ॥ परुषंचनभाषन्तेसदासंतोद्विजप्रियाः ॥ शुभानामशुभानांचकर्मणां फलसंचये ॥ ८५ ॥ विपाकमभिजानंतितेशिष्टाःशिष्टसंमताः ॥ न्यायोपेतागुणोपेताःसर्वलोकहितैषिणः ॥ ८६ ॥ संतःस्वर्गजितःशुक्लाःसन्निविष्टाश्चसत्य ये ॥ दातारःसंविभक्तारोदीनानुग्रहकारिणः ॥ ८७ ॥ सर्वपूज्याःश्रुतधनास्तथैवचतपस्विनः ॥ सर्वभूतदयावंतस्तेशिष्टाःशिष्टसंमताः ॥ ८८ ॥ दानशिष्टाःसु खल्लोकानाम्नुवंतीहचश्रियं ॥ पीडयाचकलत्रस्यभृत्यानांचसमाहिताः ॥ ८९ ॥ अतिशक्त्याप्रयच्छंतिसंतःसद्भिःसमागताः ॥ लोकयात्रांचपश्यंतोधर्ममा त्महितानिच ॥ ९० ॥ एवंसंतोवर्तमानास्त्वेधंतेशाश्वतीःसमाः ॥ अहिंसासत्यवचनमानृशंस्यमथार्जवं ॥ ९१ ॥ अद्रोहोनाभिमानश्चहीस्तितिक्षादमःशमः ॥ धीमंतोधृतिमंतश्चभूतानामनुकंपकाः ॥ ९२ ॥ अकामद्वेषसंयुक्तास्तेसंतोलोकसाक्षिणः ॥ त्रीण्येवतुसतामाहुःसंतःपदमनुत्तमं ॥ ९३ ॥ नचैवद्रुत्येदद्याच्चस त्यंचैवसदावदेत् ॥ सर्वत्रचदयावंतःसंतःकरुणवेदिनः ॥ ९४ ॥ गच्छन्तीहसुसंतुष्टाधर्मपंथानमुत्तमं ॥ शिष्टाचारामहात्मानोयेषांधर्मःसुनिश्चितः ॥ ९५ ॥ अनसूयाक्षमाशांतिःसंतोषःप्रियवादिता ॥ कामक्रोधपरित्यागःशिष्टाचारनिषेवणं ॥ ९६ ॥ कर्मचश्रुतसंपन्नंसतांमार्गमनुत्तमं ॥ शिष्टाचारनिषेवंतेनि त्यंधर्ममनुव्रताः ॥ ९७ ॥ प्रज्ञाप्रासादमारुह्यमुच्यन्तेमहतोभयात् ॥ प्रेक्षंतोलोकवृत्तानिविविधानिद्विजोत्तम ॥ ९८ ॥ अतिपुण्यानिपापानितानिद्विजवरोत्तम ॥ एतत्तेसर्वमाख्यातंयथाप्रज्ञंयथाश्रुतं ॥ शिष्टाचारगुणंब्रह्मनुरस्कृत्यद्विजर्षभ ॥ ९९ ॥ इतिश्रीमहाभारतेआरण्यकेपर्वणिमार्कण्डेयसमास्यापर्वणिब्राह्म णव्याधसंवादेसप्ताधिकद्विशततमोऽध्यायः ॥ २०७ ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७३ ॥ मार्कण्डेयउवाच सतुविप्रमथोवाचधर्मव्याधोयुधिष्ठिर ॥ यद हमाचरेकर्मघोरमेतदसंशयं ॥ १ ॥ विधिस्तुबलवान्ब्रह्मनूदुस्तरंहिपुरारुतं ॥ पुरारुतस्यपापस्यकर्मदोषोभवत्ययं ॥ २ ॥

मत्वर्थीयोचू ॥ १४ ॥ १५ ॥ १६ ॥ कर्मचकर्मैव कर्मणेतिगौडपाठेकर्मणाश्रुतेनचसंपन्नमित्यर्थः ॥ १७ ॥ प्रज्ञाकृतंभराख्यावस्तुयाथात्म्यविषयंज्ञानंतदेवउच्चत्वाव्यासादं भयात्संसारात् लोकानांवृत्ता निअतीतानागतादीनि ॥ १८ ॥ १९ ॥ इत्यारण्यकेपर्वणिनैलकंठीयेभारतभावदीपेसप्ताधिकद्विशततमोऽध्यायः ॥ २०७ ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७३ ॥ सत्विति एतन्मांसविक्रयात्मकं ॥ १॥२॥